

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 353/2010-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. septembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. D. B., B., vo veci namietaného porušenia jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 33 Ro/59/2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. D. B. **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. augusta 2010 doručená sťažnosť MUDr. D. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 33 Ro/59/2009.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ 17. júla 2009 podal na okresnom súde návrh „*Žiadosť o vydanie platobného rozkazu na zaplatenie sumy 3.176,- Sk plus úroky z omeškania vo výške 17,6 % z dlžnej sumy od dňa 24. 01. 2008 do zaplatenia*“ proti odporcovi, ktorý s ním viedol súdny spor na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 50 C /253/2007 o zaplatenie nedoplatku na nájomnom v sume 18 885 Sk.

V návrhu súčasne požiadal o oslobodenie do súdneho poplatku, pretože odporca „*spôsobil nevrátenie preplatku za roky 2004-2006, pritom jeho povinnosťou je preplatky vrátiť, je to jeho povinnosť zo zákona...*“.

Sťažovateľ sa domnieva, že v konaní pred okresným súdom je jeho vec oslobodená od súdneho poplatku zo zákona, a preto výzva na zaplatenie súdneho poplatku ho zo strany okresného súdu v tejto veci šikanuje a okresný súd marí toto konanie, ktoré malo byť dávno ukončené. Tvrdí, že súdny poplatok mal zaplatiť odporca, ktorý si „*neplnil úradné povinnosti*“.

Sťažovateľ podal 15. januára 2010 aj sťažnosť na nečinnosť všeobecného súdu predsedovi okresného súdu.

Na základe týchto skutočností sa sťažovateľ domáhal, aby ústavný súd vo veci samej rozhodol týmto nálezom:

„II. A. Okresný súd v Žiline porušil základné právo D. B. na konanie bez zbytočných prieťahov garantované čl. 6 ods. 1 Dohovoru (prieťahy spočívajú v tom, že bol dôvod na vydanie platobného rozkazu a nebol dôvod na vymáhanie poplatku od poškodeného) teda súd aj rozhodoval chybné a porušoval zákon č. 71/1992 Zb. o poplatkoch keď súd nevidel § 4-oslobodenie od poplatkov, ods. 1 písm. i alebo j).

II. B. Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje Okresnému súdu konať podľa platných zákonov a bez zbytočných prieťahov.

II. C. Ústavný súd prikazuje zaplatiť D. B. satisfakciu vo výške 5 000 EUR (pre opakované delikty a pokračovanie v porušovaní základných práv) od roku 2001 naďalej pre nepoučiteľnosť Okresného súdu v Žiline.

Okresný súd je povinný zaplatiť aj trovy konania advokátovi-zástupcovi D. B. a tiež aj úroky z omeškania ak k nim dôjde...

II. D. Ústavný súd podáva návrh do Národnej rady SR o zosobňovaní tak, že zákonný sudca porušujúci základné práva je povinný zaplatiť satisfakciu bez regresného konania-priamo strhávaním z platu. Zosobnenie škody – zaplatenie satisfakcie nie štátom SR z peňazí daňových poplatníkov, ale zo zdrojov škodného sudcu.“

Súčasne žiada, aby mu bol v konaní o jeho sťažnosti ústavným súdom ustanovený právny zástupca z radov advokátov.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

1. Pri skúmaní opodstatnenosti sťažností, ktorými sa namieta porušenie práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prihliada ústavný súd na doterajšiu dĺžku konania a na to, že odmietnuť sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú môže okrem iného v prípade, keď zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré možno kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy v zmysle uvedeného článku ústavy (napr. I. ÚS 57/01, II. ÚS 199/02, IV. ÚS 296/04). Pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na v zákone ustanovené lehoty na vykonanie toho-ktorého úkonu súdu alebo iného štátneho orgánu. Pri posúdení, či došlo, alebo nedošlo k porušeniu práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), ústavný súd na takéto lehoty síce prihliada, ale ich nedodržanie automaticky nevyvoláva porušenie uvedených práv, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci.

Vychádzajúc z uvedeného, predloženej sťažnosti a vyjadrení účastníkov vo veci sp. zn. 33 Rob/59/2009 ústavný súd zistil, že napadnuté konanie je pred okresným súdom vedené od 17. júla 2009, keď sťažovateľ podal návrh na vydanie platobného rozkazu a súčasne podal aj žiadosť o oslobodenie od platenia súdneho poplatku z dôvodu, že ten podľa neho mal zaplatiť odporca, ktorý spôsobil tento súdny spor. Dňa 16. septembra 2009 okresný súd vyzval sťažovateľa na odstránenie nedostatkov podania v časti úrokov z omeškania a zaslal mu na vyplnenie potvrdenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch, na čo sťažovateľ reagoval podaním z 25. septembra 2009 doručeným okresnému súdu 21. októbra 2009. Vyplnené tlačivo o majetkových pomeroch však okresnému súdu v určenej lehote nezaslal.

Dňa 21. januára 2010 okresný súd preto sťažovateľovi nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov.

Dňa 3. mája 2010 okresný súd opätovne vyzval sťažovateľa na vyplnenie potvrdenia o majetkových pomeroch a 30. júna 2010 sťažovateľ podal zákonnej sudkyňi opätovne sťažnosť na zbytočné priet'ahy v konaní (prvú podal 15. januára 2010).

Z uvedeného vyplýva, že okresný súd od podania návrhu na vydanie platobného rozkazu (17. júl 2009) vykonal prvotné úkony na rozhodnutie o oslobodení či neoslobodení sťažovateľa od platenia súdneho poplatku z návrhu a sťažovateľ sám prispel k tomu, že sa konanie neúmerne predlžuje. V určenej lehote na dve výzvy okresného súdu reagoval neadekvátne a dosiaľ nepredložil doklady preukazujúce svoje aktuálne majetkové, osobné a zárobné pomery.

Ústavný súd okrem toho poznamenáva, že konanie pred okresným súdom trvá dosiaľ iba 13 mesiacov, čo nemožno pripísať iba na ťarchu okresného súdu, ak navyše vyzýval sťažovateľa na odstránenie nedostatkov návrhu a predloženie údajov o jeho aktuálnych majetkových pomeroch. Preto v tomto kontexte nemožno postup, počas ktorého boli realizované viaceré procesné úkony, považovať za taký, ktorý by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné preťahy v konaní v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru (obdobne napr. I. ÚS 197/03, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04).

Ústavný súd na základe svojej konštantnej judikatúry (I. ÚS 120/03, I. ÚS 66/04, II. ÚS 57/01) berie do úvahy, že odmietnuť sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú možno „vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných preťahov“ (II. ÚS 109/03), ako aj preto, že „argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (napr. II. ÚS 93/03, II. ÚS 131/03).

Ústavný súd na základe uvedeného, ale aj vzhľadom na doterajšiu dĺžku tohto konania (13 mesiacov od podania návrhu do prerokovávanía sťažnosti) preto sťažnosť v časti smerujúcej proti postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 33 Ro/59/2009 odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Takisto názor sťažovateľa, že okresný súd chybné postupoval, ak podľa § 4 ods. 1 písm. i) a j) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) prehliadol

jeho oslobodenie od platenia súdneho poplatku, neobstojí, pretože tieto ustanovenia sa týkajú iba návrhov podaných na nečinnosť orgánu verejnej správy, resp. ochrany pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, čo nie je evidentne prípad sťažovateľa, ktorý podal návrh na zaplatenie peňažnej sumy s prísl., pričom sám aj správne požiadaval o oslobodenie od platenia súdneho poplatku. Poplatníkom v zmysle § 2 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch je vždy iba navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu. Preto aj v tomto smere sa javí jeho sťažnosť ako zjavne neopodstatnená.

2. Sťažovateľ ďalej namietal, že postupom okresného súdu došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Keďže zo sťažnosti nevyplýva, akým spôsobom sa mal okresný súd dopustiť porušenia tohto práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a žiadne také okolnosti nevyplývajú z jeho doterajšieho postupu vo veci vedenej pod sp. zn. 33 Ro/59/2009, ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Ústavný súd je tiež toho názoru, že sťažovateľ v tomto prípade výrokmi obsiahnutými v sťažnosti, resp. jej prílohách prekročil hranicu normálneho správania a hrubo urazil zákonnú sudkyňu a predsedu okresného súdu, a to v rozpore s princípom zachovávanía úcty k právam iných, ktorý má byť v rámci občianskoprávneho konania v súlade s § 1 a § 2 Občianskeho súdneho poriadku rešpektovaný všetkými účastníkmi konania a z ktorého vyplýva i požiadavka, aby účastníci konania rešpektovali ľudskú dôstojnosť, občiansku česť i osobnosť ďalších účastníkov konania, ale i samotného vo veci konajúceho súdu tak vo svojich písomných, ako i verbálnych prejavoch (obdobne III. ÚS 52/06, III. ÚS 26/07, III. ÚS 93/07).

Aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva sťažnosť smie byť v zásade odmietnutá ako neprijateľná podľa čl. 35 ods. 3 dohovoru, pokiaľ bola vedome založená na nepravdivých faktoch a rovnako ak používa útočný, resp. hrubo urážlivý jazyk (Řehák v. Česká republika, No. 67208/01, rozhodnutie z 18. mája 2004).

Vzhľadom na tieto skutočnosti ústavný súd sťažnosť sťažovateľa mohol odmietnuť aj pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí (obdobne napr. III. ÚS 52/06, III. ÚS 26/07, III. ÚS 93/07).

Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo už bezpredmetné rozhodovať o sťažovateľovej žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom alebo o jeho požiadavke vyslovenej v bode II. D petitu, ktorá nepatrí do právomoci ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnostiach fyzických a právnických osôb podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. septembra 2010